

Vers a vers: ensenyar català com a llengua addicional amb un taller poètic

1. Metàfores i autoimatge del jo

Consigna: *Canvia els segons termes de les semblances establertes per Joan Vinyoli en el següent poema. És a dir, cal canviar allò que està subratllat.*

L'EQUIVALENT

L'equivalent de què?

Tot, sempre,
té el seu equivalent:
la nit una pissarra plena
d'estels de guix, el dia un cavall blanc
vora la mar, l'hivern un vell decrepit
i farfallós, la primavera un crit,
l'estiu incendis, crepitar de boscos,
la tardor vent d'aram, pàmpols morats,
vermells de posta.

Jo, si per atzar algú crida el meu nom,
diré Joan carregat de foscúries.

Joan Vinyoli, *Cercles* (1979)

2. Seguir una estructura: "Et dic"

Consigna: *Canvia els substantius d'un poema per uns altres de nous.*

ET DIC...

Et dic
i dic amor i dic bellesa
i dic poema i mar i dic misteri
i abisme i compassió i dic silenci
i dic llavi i jardí i dic saviesa.

Marc Granell, *Versos per a Anna* (1998)

39es Jornades Internacionals per a Professorat de Català
Universitat Jaume I (Castelló de la Plana)
Del 15 al 18 de juliol de 2025

3. Poema acròstic

Consigna: Escriu un poema a partir del nom d'alguna persona que t'inspiri, a la manera de Joan Brossa amb aquest poema:

JÚLIA

La jota és la jota de *juny*.

La u és la u d'*Urània*.

La ela és la ela de *lila*.

La i és la i d'*imanta*.

La a és la a d'*aurora*.

I no m'arrencareu d'aquesta base.

Joan Brossa, *Cant* (1954)

4. Poema inventari

Consigna: Escriu, a manera d'inventari, un poema d'algun lloc on hi passis moltes hores, tal com fa el poeta Miquel Martí i Pol amb la fàbrica:

HOMENATGE A MIQUEL BAUÇÀ

La sirena grossa i el rellotge elèctric de la porteria.

Els dos tells del passeig i els bancs de fusta
del bosquet de marronyers.

La porta principal i les portes secundàries.

La sirena petita i els rellotges elèctrics de les quadres.

Els motors i les corretges.

Les màquines, el fil, els flourescents.

La prima, els incentius, els uniformes.

El director i els encarregats.

Els horaris i les festes intersetmanals.

El soroll i els vidres glaçats de les finestres.

L'alienació, la solitud, l'esgotament...

Miquel Martí i Pol, *La fàbrica* (1972)

39es Jornades Internacionals per a Professorat de Català
Universitat Jaume I (Castelló de la Plana)
Del 15 al 18 de juliol de 2025

5. Poema lladre

Consigna: *Escriu un poema emprant versos extrets de diferents poemes d'un mateix autor. Pots buscar-los a les següents pàgines web:*

<https://www.joanmargarit.com/poemes-per-llegir-i-escoltar/>

<http://magpoesia.mallorcaweb.com/poemessolts2/INDEXELABORATS.html>

<https://poeteca.cat/>

6. A partir d'un retall de premsa

Consigna: *Escriu un text poètic aprofitant frases literals d'un text periodístic (diari, revista, butlletí, etc.). Pots trobar-ne en els següents enllaços:*

<https://www.elpuntavui.cat/barcelona.html>

<https://www.vilaweb.cat/>

https://llengua.gencat.cat/ca/serveis/informacio_i_difusio/accions_sensibilitzacio/serie_revistes/index.html

7. Continuar una estructura: “Potser”

Consigna: *Continua el poema amb quatre versos que comencin amb “potser”.*

LA CANÇÓ DEL “POTSER” O RONDA DELS AMOS DE LA TERRA

Potser viurem tranquils els anys que ens queden.
Potser es fondran les ombres que ens traspalsen.
I aquests rumors que corren fa uns quants dies,
Potser no són tan alarmants com semblen.
Potser ens oblidaran de cop i volta
Com també a ells volíem oblidar-los.
Potser seurem encara a fer uns bons àpats.
Potser als nostres llits podrem morir-nos.
Potser no rebrem més insults sinó lloances.
Potser la nit aclarirà les coses.
Potser tindrem ja sempre aquesta lluna plena.
Potser caurà la pluja de baix enlaire.

Bertolt Brecht, *Poemes i cançons*. Traducció de Feliu Formosa (1998).

39es Jornades Internacionals per a Professorat de Català
Universitat Jaume I (Castelló de la Plana)
Del 15 al 18 de juliol de 2025

8. Allargar un poema

Consigna: *Escriu uns versos a continuació d'un poema donat.*

CONCERT

On sempre sèiem
hi ha una altra gent.
Mai no t'oblidis
d'aquella música
i ella al costat.
Queda algun lloc
des d'on poder-la
tornar a escoltar?
Només a ella,
per un instant.

Joan Margarit, *Des d'on tornar a estimar* (2015)

9. Poema tallat

Consigna: *Completa un poema tallat prèviament amb unes tisores.*

HORARIS

Estic dormint amb
Em travessen el front
estripant el vellut blau
L'estona de silenci em
la nota a un pentagrama
obscur i lluent. Estic
i els sento com s'allunyen
Potser m'he equivocat
Potser l'últim encert és
deixar que els trens se'n

Joan Margarit, *Els primers freds* (1975-1995)

39es Jornades Internacionals per a Professorat de Català
Universitat Jaume I (Castelló de la Plana)
Del 15 al 18 de juliol de 2025

10. Poema entrepà

Consigna: *A partir del primer i l'últim vers d'un poema cal escriure uns versos per a "farcir" el poema.*

Versos proposats: (del poema "Vida, sinó" del *Llibre de les Meravelles* de Vicent Andrés Estellés)

Primer vers: Temps de records, et pense, et recorde, t'invente.

Últim vers: Tot és així d'absurd. Tot és així a la fi.

11. Traduir

Consigna: *tradueix aquest poema de l'asturià al català.*

PROVOCACIÓN

A E. F. G.

Tengo los pies atrecíos de frío,
díceslo siempre,
y quéxeste de que nun me queda sangre.

Cueyes les mios manes
y mófeste de que tán xelaes...

Atrévite agora a tocame'l corazón.

Ana Vanessa Gutiérrez, *La danza de la yedra* (2004).

39es Jornades Internacionals per a Professorat de Català
Universitat Jaume I (Castelló de la Plana)
Del 15 al 18 de juliol de 2025

Consigna: tradueix aquest poema del portuguès al català.

IX

Sou um guardador de rebanhos.
O rebanho é os meus pensamentos
E os meus pensamentos são todos sensações.
Penso com os olhos e com os ouvidos
E com as mãos e os pés
E com o nariz e a boca.

Pensar uma flor é vê-la e cheirá-la
E comer um fruto é saber-lhe o sentido.

Por isso quando num dia de calor
Me sinto triste de gozá-lo tanto,
E me deito ao comprido na erva,
E fecho os olhos quentes,
Sinto todo o meu corpo deitado na realidade,
Sei a verdade e sou feliz.

Fernando Pessoa, *Poemes d'Alberto Caeiro*.

12. Canviar els mots-rima

Consigna: Canvia les paraules que conformen la rima d'un poema, mantenint l'esquema de les rimes preexistent.

Poema proposat: "Cançó a Mahalta" de Màrius Torres (AA BB CC DD).

Corren les nostres ànimes com dos rius paral·lels.
Fem el mateix camí sota els mateixos cels.

No podem acostar les nostres vides calmes:
entre els dos hi ha una terra de xiprers i de palmes.

En els meandres grocs de lliris, verds de pau,
sento, com si em seguís, el teu batec suau

i escolto la teva aigua, tremolosa i amiga,
de la font a la mar –la nostra pàtria antiga–.

39es Jornades Internacionals per a Professorat de Català
Universitat Jaume I (Castelló de la Plana)
Del 15 al 18 de juliol de 2025

13. Esporgar i rebrotar

Consigna: *Construeix un poema, de tema i forma lliure, que contingui tots o alguns dels substantius del poema següent, però sense afegir-ne cap altre.*

MATÍ AL BAR

S'han vist sovint al bar,
a les hores de sol del migdia,
quan l'enrenou del carrer
desafia la piuladissa dels ocells,
i es fiten només amb un somris
que creua l'abisme de les taules.
Ah!, si els acostessin ara,
Enderrocades les barreres que els separen!
Quin goig dels cossos, quin delit!
Però tot són cabòries.
No hi ha hagut mai res.
Mai no han creuat una paraula.
I encara seguiran així dies i dies,
tot observant-se de lluny, indecisos,
canviant només la tímidesa del somris
per aquesta felicitat de la distància:
un fil a punt a trencar-se.

Francesc Parcerisas, *L'edat d'or* (1983).

14. Haikús

Consigna: *Escriu un haikú que completi cadascun dels versos proposats.*

Exemple:

D'una granota
 que salta al vell estany,
 el so de l'aigua.

Matsuo Basho (1644-1694)

El **haikú** i la **tanka** són composicions breus d'origen japonès que volen expressar la impressió de la natura o captar la intensitat de l'instant amb detallisme suggeridor. El **haikú** és format per tres versos que sumen disset síl·labes, 5+7+5 (4-6-4 si comptem fins a l'última síl·laba tònica de cada vers), i la **tanka** per cinc versos que sumen trenta-una síl·labes, 5+7+5+7+7.

Un floc de neu
 m'ha besat les parpelles
 quan no mirava.

Emília Rovira

Sota la llum d'argent
 en les branques el vent
 canta el teu nom.

Rosa Leveroni

La dolça amiga
 encara dorm el somni,
 on s'adormia.

Josep Palau i Fabre

La trista fulla
 gronxadissa suplica
 un lloc on caure.

Joana Raspall

Amb ulls esquius,
 em mira amenaçant
 una morena.

Ponç Pons

Com la llenya seca,
 cada cop ens encenem
 amb més rapidesa.

Àlex Susanna

1 Mentre ens besàvem

2

3

1

2

3 fins a la platja

1

2 en la llarga abraçada

3

1

2

3

15. Tankes (en parelles)

Consigna: Escriu una tanka a partir d'un haikú que hauràs intercanviat amb el teu company.

Se'm desdibuixa
per l'horitzó de pluja
la teva imatge,

però et mantinc ben viva
als dits i a la memòria.

Miquel Martí i Pol

Dolça nuesa
que a cau d'estels i lluna,
desfà l'onada.

Que n'és, d'immens, l'anhel
ran d'una mar tan viva!

Vicent Alonso

El teu nom omple
de goig els llavis àvids
de qui t'estima.

De nit, encara em porta
Una claror més pura.

Màrius Torres

Llavi silenciós,
l'últim bes que no em donares:
crits a l'ànima.

Si un dia despertem junts,
cridaré el teu nom a l'orella.

H. Nàjera i B. Gutiérrez

39es Jornades Internacionals per a Professorat de Català
Universitat Jaume I (Castelló de la Plana)
Del 15 al 18 de juliol de 2025

16. A partir d'una música

Consigna: *Escriu un poema a partir del que et suggereixi la música que escoltaràs.*

<https://www.youtube.com/watch?v=gwPOrTff6MA&list=PLoZvzzO0WicBacDwA7n1XzBa0KePp43-r&index=2>

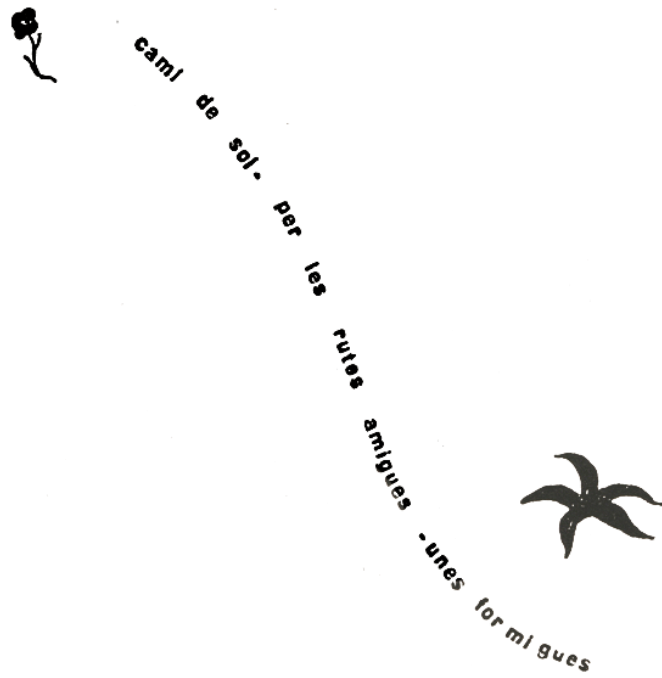
17. A partir d'una pintura

Consigna: *Escriu un poema a partir del que et suggereixi el quadre que veuràs.*

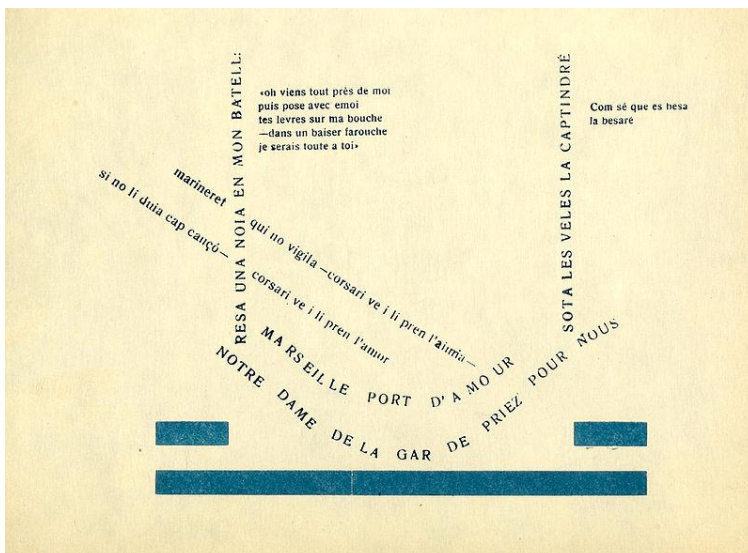

39es Jornades Internacionals per a Professorat de Català
Universitat Jaume I (Castelló de la Plana)
Del 15 al 18 de juliol de 2025

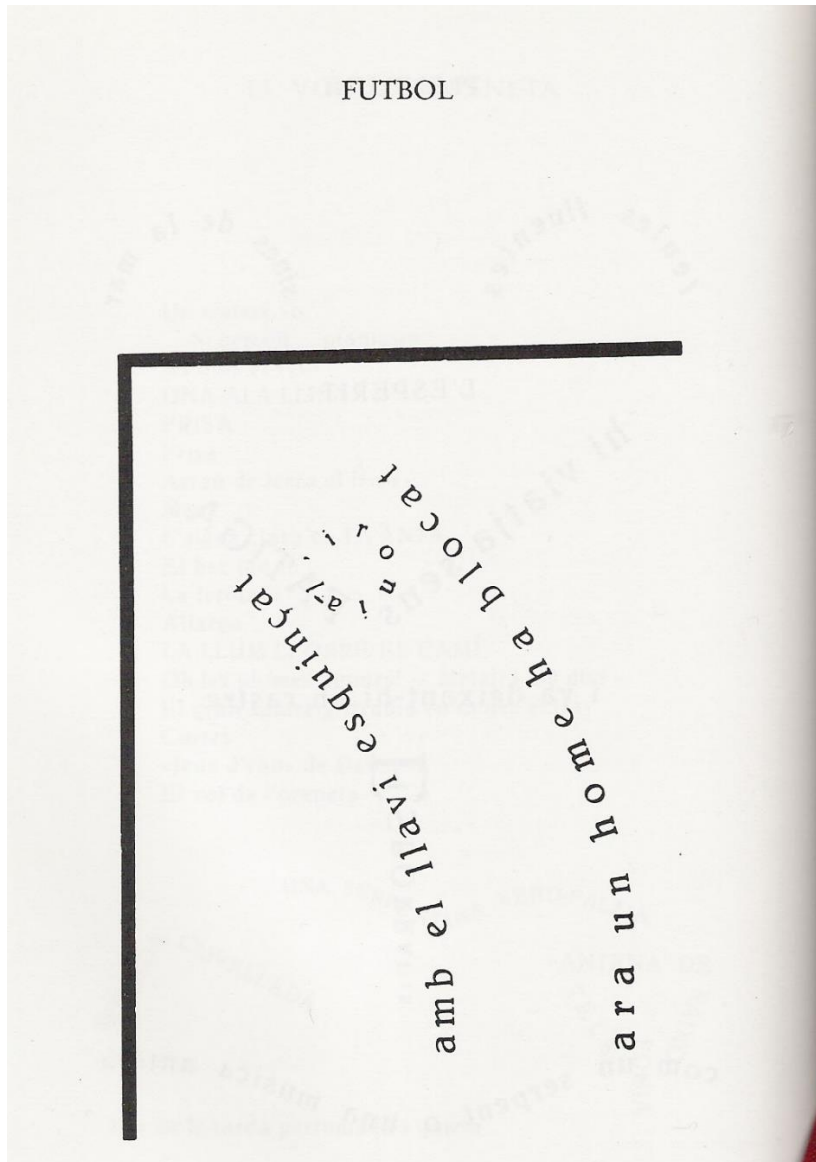

Joan Salvat Papasseit, Les formigues

Joan Salvat Papasseit, Cal·ligrama 2

39es Jornades Internacionals per a Professorat de Català
Universitat Jaume I (Castelló de la Plana)
Del 15 al 18 de juliol de 2025

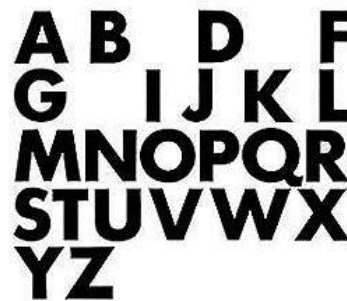

Carles Sindreu, Futbol

39es Jornades Internacionals per a Professorat de Català
Universitat Jaume I (Castelló de la Plana)
Del 15 al 18 de juliol de 2025

19. Poema visual

Consigna: crea un poema visual en què la imatge i la paraula es fusionin per generar un missatge poètic. Utilitza elements gràfics o tipogràfics per expressar significats més enllà del text escrit. Explora la relació entre la forma, l'espai i el simbolisme per transmetre emocions, idees o reflexions. Inspira't en l'obra de Joan Brossa, on la imatge pren el protagonisme per suggerir nous significats sense necessitat de descripcions literals.

Elegia al Che

39es Jornades Internacionals per a Professorat de Català
Universitat Jaume I (Castelló de la Plana)
Del 15 al 18 de juliol de 2025

20. Poema objecte

Consigna: converteix un objecte d'ús quotidià en un poema objecte. És a dir, extreu dels objectes significats o noves interpretacions a partir de la seva aparença, del seu ús habitual, de l'acoblament amb altres objectes i/o de les expressions del llenguatge popular. Fixa't en aquests exemples de Joan Brossa:

39es Jornades Internacionals per a Professorat de Català
Universitat Jaume I (Castelló de la Plana)
Del 15 al 18 de juliol de 2025

Per a saber-ne més:

BATALLER, Alexandre (2003) “El taller literari a l’ensenyament secundari: balanç d’una experiència didàctica”, en Martines, Vicent (coord) Alberola, Patrícia *et alii* (2003) *Llengua, societat i ensenyament*, Alacant, Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, vol. 1, 269-293. [Disponible a:
<http://publicaciones.ua.es/filespubli/pdf/LD84608001567799053.pdf>]

BATALLER, Alexandre (2010) “Del poema al poemari: un model de seqüència didàctica basat en l’escriptura poètica, en Garcia, Manuel *et alii* (eds.) (2010) *Interacció comunicativa i ensenyament de llengües*, València: Universitat de València, pp. 327-338.

GRUP DE RECERCA D’ÉCOUEN – JOLIBERT, Josette (coord.) (1992) *Formar infants productors de textos*, traducció i adaptació de M. Camps i N. Fabrès, Barcelona: Graó. (pp. 34-53 i 160-171).

SUNYOL, Víctor (1992) *Màquines per a escriure. Recursos per a l’animació a la creativitat escrita*, Vic, Eumo.

Pàgines web:

- Grup POCIÓ (Poesia i Educació) i el web “Viu la poesia” (<http://www.viulapoesia.com>)
- Grup Magisteri Teatre-Mag Poesia (<http://www.mallorcaweb.com/magpoesia>)
- Biblioteca de Cocentaina. Poesia infantil i juvenil <http://bibliopoemes.blogspot.com.es>
- Antologia de poemes escrits pels alumnes de Magisteri de la UV (<http://mestresdeversos.wordpress.com>).

Jordi Clopés Garrell
Universitat de Granada
jordi.clopes@uv.es